

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Idegenhonos inváziós nemzeti jegyzék előrehaladásának áttekintése

Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos értekezlet

Budapest

2024. december 10.

Diószegi-Jelinek Laura, Dr. Nagy Gergő
AGRÁRMINISZTÉRIUM, TERMÉSZETMEGŐRZÉSI FŐOSZTÁLY

Háttér, előzmények

2018: AM TMF nemzeti inváziós lista tervezet

2018: Botanikai-zoológiai értekezéslet (nemzetipark-igazgatóságok)

2018: Írásbeli vélemények (nemzetipark-igazgatóságok)

2019: Jelentős szervezeti átalakulások

2022-: Felerősödő igény a nemzeti jegyzék lérehozására

Mi történt az elmúlt időszakban? I.

1. Nemzeti lista letisztázása (1.0 verzió)

- korábbi jegyzék
- független kutatók
- „Özönállatfajok Magyarországon” (ROSALIA kézikönyvek 5.)

2. Tudományos intézmények megkeresése

- Ökológiai kutatóközpont
- Magyar Természettudományi Múzeum
- Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
- Soproni Egyetem

Mi történt az elmúlt időszakban? II.

3. Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium Invázióbiológiai Divíziója

- workshop (2023. november 30.)

4. „Végrehajtó” szervezetek megkeresése

- nemzetipark-igazgatóságok
- vármegyei kormányhivatalok
- Herman Ottó Intézet

5. Nemzeti lista letisztázása (2.0 verzió)

Mi történt az elmúlt időszakban? III.

6. EU-s Rendelet alkalmazhatóságának vizsgálata nemzeti kontextusban és a többi EU-s tagország gyakorlatának megismerése

- Kevés faj a nemzeti listákon (10-20 között összesen) – ott van több (kb. 30-60 faj), ahol már az 1990-es években is volt lista (pl. ES, PL, PT)
- Az EU-s rendelet korlátozásainak és szabályzásának alkalmazására való hajlam (vagy ahhoz nagyon hasonló) – Pl. DK, HR, SK
- Ne legyen megengedőbb a nemzeti listára való felkerülés kritériuma → kevésbé lehet belekötni az ágazatok részéről
- Robosztus kockázatelemzések társadalmi egyeztetéssel
- Kereskedelmi korlátozástól való eltérés - ha van olyan faj, aminek a kereskedelme/behozatala tényleg gazdasági szempontból elengedhetetlen, akkor a listára kerülés után az adott ágazatnak kelljen ezt bizonyítani

Megvitatandó kérdéskörök I.

1. Nemzeti listán szereplő fajok száma

- szűkebb (néhány tíz) – bővebb (több száz is akár)
- végrehajtás/végrehajthatóság nehézségei (pl. adminisztráció, saját tehetetlenség igazolása)
- EU jegyzékeken lévő fajokkal való bővítés
- dinamikus bővítés
- egyéb hazai jogszabályokban lévő fajok felvétele (összeegyeztethetőség)
- hazánkban elő nem forduló fajok törlése
- azon fajok törlése, melyek esetében nincs hatékony visszaszorítási módszer (pl. puhatestűek), illetve határozásuk nagy szakértelmet kíván (pl. hangyák)
- konkrét fajok helyett hibridek, nemzetségek, családok felvétele (pl. bambuszok) is
- bizonyos csoportok felül (pl. hangyák), bizonyos csoportok (pl. vízinövények) alul reprezentáltak

Megvitatandó kérdéskörök II.

2. Többlépcsős szabályozás

- több lista eltérő részlet-szabályokkal, intézkedésekkel

3. Kockázatelemzés szükségessége

- felelősök, irodalmi források, térképek
- konkrét szakmai információk, részletes szakmai leírások és indoklások

4. Kritikus fajok felvétele

- gazdaságilag fontos (pl. amur, lénai tok, akác)
- társadalmilag fontos (pl. kerti orgona)
- városokban, parkokban lévő inváziós fajok (pl. nyugati ostorfa)

Megvitatandó kérdéskörök III.

5. Házi macska (*Felis catus*) felvétele

- nem a mostani körben, de...

6. Kereskedelmi forgalomban lévő fajok felvétele

- dísznövények és díszállatok

7. Továbbképzési lehetőségek

8. Elkobzott állatok elhelyezése

- kutatási, oktatási célú felhasználás

Hogyan tovább?

1. Szűkebb nemzeti lista (20-30 faj) kialakítása egy szűkebb fórum keretében (pl. botanikai-zoológiai értekezés).
2. Minden fajhoz tudományos bizonyítékokon alapuló kockázatelemzés, fajok felosztása egymás között.
3. Nemzeti lista megköröztetése belső körben (nemzetipark-igazgatóságok, természetvédelmi hatóságok, Herman Ottó Intézet).
4. Nemzeti lista megköröztetése tágabb körben (kormányhivatalok, Agrárminisztérium érintett főosztályai és a hozzájuk tartozó háttérintézmények).
5. Miniszteri rendelet kihirdetése.
6. Dinamikus bővítés.

Köszönjük a figyelmet!

